

Gdańsk, dnia 18 września 2019 r.

Sygn. akt D 50/19

POSTANOWIENIE
Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego
Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku

w składzie :

Przewodniczący : Katarzyna Sobala

Członkowie : Elżbieta Daniluk

Waldemar Szurkowski

Protokolant : Dominika Wesołowska

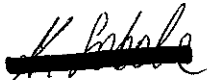
po rozpoznaniu w dniu 18 września 2019 r. w Gdańsku, na posiedzeniu jawnym odwołania adwokata [redacted] [redacted] od postanowienia Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 20 maja 2019 r. o odmowie wszczęcia dochodzenia, w sprawie dotyczącej radcy prawnego [redacted] [redacted], na podstawie art. 437 § 1 kpk w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. 2018 r. poz. 2115 z późn. zm.)

postanawia

1/ uchylić zaskarżone postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia 20 maja 2019 r. i przekazać sprawę Rzecznikowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania,

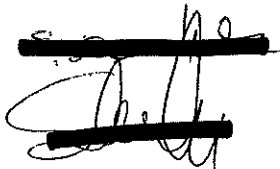
2/ kosztami postępowania obciążyć Okręgową Izbę Radców Prawnych w Gdańsku, uznając je za uiszczone.

Przewodniczący :

Członkowie :

UZASADNIENIE

Adwokat [REDAKTOWANO] pismem z dnia 20 grudnia 2018 r. skierowanym do Dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku złożył wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko radcy prawnemu [REDAKTOWANO] i spowodowanie odwołania go z funkcji Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku, zarzucając radcy prawnemu naruszenie art. 6 w zbiegu z art. 11 i art. 25 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Wnioskodawca wskazał, iż radca prawny [REDAKTOWANO] będąc pełnomocnikiem Uniwersytetu [REDAKTOWANO] w [REDAKTOWANO] w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w [REDAKTOWANO] Wydział Pracy w sprawie [REDAKTOWANO] z powództwa [REDAKTOWANO], po doręczeniu pozwu podjął i uczestniczył w czynnościach, które uwłaczały godności zawodu i podważały zaufanie do niego. Radca prawny uczestniczył w spotkaniu zorganizowanym przez kanclerza Akademii [REDAKTOWANO] w [REDAKTOWANO] z [REDAKTOWANO] i [REDAKTOWANO], osobami zawnioskowanymi na świadków przez powoda w sprawie [REDAKTOWANO] Zdaniem [REDAKTOWANO] zasadniczym celem spotkani była próba wpłynięcia na zeznania tych świadków-pracowników pozwanej Akademii [REDAKTOWANO] a radca prawny [REDAKTOWANO] nie miał prawa uczestniczyć w tym spotkaniu. Radca prawny powinien poinformować kanclerza o niedopuszczalności takiego spotkania, nawet w sytuacji, gdy sam później powołał tych samych świadków. Nadto, adwokat zwrócił uwagę na inne mniej istotne, ale nieuprawnione zachowanie radcy prawnego, polegające na wręczeniu wypowiedzenia umowy o pracę [REDAKTOWANO], która to czynność nie należy do kompetencji radcy prawnego.

Pismem z dnia 28 stycznia 2019 r. Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku Anna Stempniewicz-Czarnecka w ramach czynności sprawdzających wezwała radcę prawnego [REDAKTOWANO] do złożenia wyjaśnień na piśmie. W odpowiedzi [REDAKTOWANO] w piśmie z dnia 1 marca 2019 r. wskazał, iż nie zgadza się z zrzutami adwokata [REDAKTOWANO] i wyjaśnił, iż do zakresu jego obowiązków należy prowadzenie spraw z zakresu prawa pracy i niekiedy władze uczelni wymagają, aby uczestniczył w spotkaniach, na których są pracownikom wręczane oświadczenia o wypowiedzeniu lub rozwiązaniu umów o pracę. Podczas takich spotkań ma możliwość przedstawienia alternatywnych sposobów rozwiązania umowy a także udzielenia odpowiedzi na pytania pracownika związane z wypowiedzeniem. Na wyraźne polecenie rektora Uniwersytetu [REDAKTOWANO] wziął udział w spotkaniu z pracownikiem [REDAKTOWANO] i wręczył mu oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o pracę. Zdaniem radcy prawnego nie naruszało to zasad etyki zawodu i mieścił się w zakresie kompleksowej obsługi prawnej podmiotu. [REDAKTOWANO] potwierdził, iż brał udział w spotkaniu zwołanym przez kanclerza uczelni, które miało na celu jedynie poinformowanie pracowników, iż zostaną powołani na świadków oraz

uzyskanie informacji jaki adres podać sądowi celem ich wezwania. Zarzuty adwokata [redacted] uznał za bezpodstawne i nie znajdujące potwierdzenia, gdyż nie rozmawiał ze świadkami o sprawie i nie sugerował im jak mają zeznawać. Jedyne kontakty jakie miał ze świadkami dotyczyły kwestii formalnych, czyli ustalenia adresu na jaki należy ich wezwać i poinformowania o konieczności stawienia oraz ewentualnych skutkach niestawienia. Radca prawny podniósł, iż adwokat [redacted] w dniu 3 grudnia 2018 r. złożył wniosek o otwarcie na nowo rozprawy, w którym wskazał, iż zachowania kanclerza uczelni wypełniają znamiona czynów zabronionych z art. 231 §1 oraz przypuszczalnie art. 233 kodeksu karnego. Sąd otworzył rozprawę i wezwał na świadka kanclerza uczelni. W kolejnych pismach [redacted] poinformował Rzecznika Dyscyplinarnego o wyroku Sądu Rejonowego w [redacted] Wydział Pracy z dnia 8 marca 2019 r. w sprawie o sygn. akt: [redacted] oddalającym powództwo, załączając odpis wyroku z transkrypcją uzasadnienia, protokoły rozpraw, podczas których słuchani byli świadkowie, na zeznania których, według twierdzeń mecenas [redacted] miał wpływać oraz protokoły rozpraw, na których przesłuchiwany był powód.

Postanowieniem z dnia 20 maja 2019 r. Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku odmówił wszczęcia dochodzenia przeciwko radcy prawnemu [redacted] w sprawie nienależytego wykonywania zawodu i postępowania sprzecznego z zasadami etyki zawodu radcy prawnego, mającego polegać na wręczeniu w dniu 28 lutego 2018 r. wypowiedzenia umowy o pracę [redacted], przygotowanego przez Uniwersytet [redacted] w [redacted] a także uczestniczeniu w spotkaniu z osobami zatrudnionymi u swego klienta (Uniwersytet [redacted] w [redacted]), powołanymi na świadków w sprawie, która toczyła się przed Sądem Rejonowym w [redacted] Wydział Pracy o sygn. akt: [redacted] z powództwa [redacted] – wobec braku podejrzenia popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, w tym z art. 6 w związku z art. 11 i art. 25 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Rzecznik Dyscyplinarny wskazał, iż kontakty pełnomocnika ze świadkami są przedmiotem licznych kontrowersji, niemniej jednak, nie są zakazane. Jak zauważył Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 23 listopada 1968 r. w sprawie RAD 15/68 „wdawanie się przez adwokata w rozmowę ze świadkami na temat sprawy przed rozprawą sądową, a przede wszystkim formułowanie wypowiedzi świadka (dyktowanie pism) albo też udzielanie rady świadkowi, jak ma uzasadniać odwołanie lub zmianę swoich zeznań, jako utrudniające wykrycie prawdy obiektywnej, stanowi niedopuszczalną formę wykonywania obowiązku obrońcy”. Zdaniem Rzecznika, zachowań tych trudno się doszukać w postępowaniu radcy prawnego [redacted]. Nie można bowiem w zupełności wykluczyć kontaktu z osobą będącą świadkiem lub mającą być świadkiem z uwagi na to, iż dla usprawnienia procesu warto wiedzieć czy dana osoba ma jakiegokolwiek rozeznanie w kwestii będącej przedmiotem rozprawy. Powyższe potwierdzają wytyczne dotyczące zastępstwa procesowego w międzynarodowym

arbitrażu przyjęte przez Radę Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawników (International Bar Association IBA) z dnia 25 maja 2013 r. W ocenie Rzecznika Dyscyplinarnego spotkanie radcy prawnego [REDACTED] ze świadkami nie budzi zastrzeżeń pod względem etycznym, gdyż zakres tego spotkania – jako nieobejmujący kwestii na jakie miałoby zeznawać świadkowie – został potwierdzony przez [REDACTED] (Kancelerza) na rozprawie w dniu 8 lutego 2019 r. Odnosząc się do zarzutu wręczenia wypowiedzenia [REDACTED] Rzecznik Dyscyplinarny wskazał, iż radca prawny dokonał tego na wyraźne polecenia Rektora Uniwersytetu [REDACTED] w [REDACTED] i była to czynność czysto techniczna.

Od powyższego postanowienia odwołał się [REDACTED]. W piśmie z dnia 29 maja 2019 r. zarzucił postanowieniu Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku w sprawie o sygn. akt: [REDACTED] rażące naruszenia prawa to jest: 1) art. 47 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ u.r.p. – poprzez brak właściwości i podjęcie postępowania wyjaśniającego oraz odstąpienie od przekazania wniosku o podjęcie postępowania dyscyplinarnego wobec Zastępcy Rzecznika OIRP w Gdańsku [REDACTED] Głównemu Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Radców Prawnych, 2) art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 10 k.p.k. w zw. 74¹ u.r.p. poprzez pominięcie istotnych okoliczności faktycznych i: a) dowolne uznanie, że radcy prawnemu [REDACTED] wolno spotykać się ze świadkami powołanymi przez stronę przeciwną i nie stanowi to naruszenia prawa, b) usprawiedliwienie działań radcy prawnego [REDACTED], że dla „dla usprawnienia procesu warto wiedzieć, czy dana osoba ma jakiegokolwiek rozeznanie w kwestii będącej przedmiotem rozprawy” – podczas, gdy ten właśnie zwrot jest jednym z elementów potwierdzających zarzuty stawiane we wniosku i wpływające przez to na treść zeznań świadków, c) sprzeczne z zasadami logicznego rozumowania usprawiedliwienie działań radcy prawnego wytycznymi International Bar Association IBA dla postępowań arbitrażowych, według których pełnomocnik strony może spotykać się ze świadkami w celu omówienia i przygotowania ich do przyszłych zeznań, które to czynności są ewidentnie sprzeczne z prawem polskim oraz ustalenie, wbrew procedurom Uczelni, jakoby harmonogram zajęć ratowników na basenie ustalał kanclerz, d) odstąpienie od ujawnienia skarżącemu wyjaśnień radcy prawnego [REDACTED], e) pominięcie sprzeczności i niejasności zeznań ratowników, f) przyjęcie, że radca prawny działał etycznie i nie naruszył prawa, ponieważ Sąd merita tego nie stwierdził, g) uniemożliwienie adwokatowi [REDACTED] zapoznania się z wyjaśnieniami radcy prawnego [REDACTED] i odniesienie się do nich, 3) art. 6 w zbiegu z art. 11 i art. 25 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego przez błędną ich wykładnię i uznanie, że spotkanie radcy prawnego [REDACTED] w obecności kanclerza uczelni, ze świadkami powołanymi przez stronę przeciwną przed rozprawą nie jest zakazane, 4) art. 305 k.p.k. w związku z art. 74¹ u.r.p. – poprzez opieszale wyjaśnianie zarzutów wniosku o podjęcie postępowania, które trwało 5 miesięcy.

██████████, w oparciu o przedstawione zarzuty wniósł o: 1) uchylenie zaskarżonego postanowienia, 2) przekazanie sprawy Głównemu Rzecznikowi Dyscyplinarnemu radców Prawnych w Warszawie, 3) zawieszenie radcy prawnego ██████████ w pełnieniu funkcji Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, 4) zapewnienie adwokatowi ██████████ udziału w postępowaniu przygotowawczym i w przesłuchaniu radcy prawnego.

Po wniesieniu odwołania, Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku w dniu 25 czerwca 2019 r. przekazał Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu pismo radcy prawnego ██████████ z kopią wyroku Sadu okręgowego w ██████████ Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie o sygn. akt: ██████████ oddalającego apelację powoda ██████████ od wyroku Sądu rejonowego w ██████████ Wydział Pracy z dnia 8 marca 2019 r., sygn. akt: ██████████, celem włączenia do akt sprawy ██████████. Nadto, w dniu 19 sierpnia 2019 r. do wiadomości Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku wpłynęło pismo Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku z dnia 5 sierpnia 2019 r., adresowane do Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych wraz z pismem Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 24 czerwca 2019 r. o przekazaniu skargi pana ██████████ z dnia 3 czerwca 2019 r. zgodnie z właściwością.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w Gdańsku zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie, choć nie wszystkie podniesione w nim zarzuty są zasadne. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie podziela zarzutu, sformułowanego w punkcie 1 odwołania, gdyż postępowanie wyjaśniające prowadzone był zgodnie z obowiązującymi przepisami. Art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych stanowi, iż okręgowy sąd dyscyplinarny rozpatruje sprawy dyscyplinarne członków okręgowej izby radców prawnych wniesione przez rzecznika dyscyplinarnego. Do zakresu działania rzecznika dyscyplinarnego należą czynności w postępowaniu dyscyplinarnym, określone w ustawie i przepisach wydanych na jej podstawie (art. 54¹ ust. 1 powołanej wyżej ustawy). Radca prawny ██████████ jest członkiem Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku a zatem postępowanie wyjaśniające związane ze skargą ██████████ należało do kompetencji Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku. Jednocześnie nie zachodziły przesłanki, uzasadniające skierowanie skargi do Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych. Zgodnie z przepisem art. 61¹ ust. 1 ustawy o radcach prawnych do zakresu działania Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego należą czynności w postępowaniu dyscyplinarnym, określone w ustawie i przepisach wydanych na jej podstawie. Z treści § 5 Uchwały Nr 98/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 11 września 2015 r. w sprawie zasad

działania Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego, rzeczników dyscyplinarnych a także ich zastępców oraz trybu i sposoby wyboru zastępców Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego i zastępców rzeczników dyscyplinarnych wynika właściwość Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego do prowadzenia czynności sprawdzających i dochodzeń w sprawach członków Krajowej Rady Radców Prawnych i rad okręgowych izb radców prawnych. Z uwagi na fakt, iż radca prawny [REDAKTED] nie jest członkiem wyżej wskazanych organów, nie było podstaw do przekazania sprawy Głównemu Rzecznikowi Dyscyplinarnemu. W ocenie Sądu Dyscyplinarnego również zarzut zawarty w punkcie 4 odwołania dotyczący przewlekłości postępowania nie jest zasadny z uwagi na ilość spraw kierowanych do Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku oraz fakt, iż rzecznicy dyscyplinarni są osobami wykonującymi zawód radcy prawnego.

Odnosząc się do pozostałych zarzutów, Sąd podziela stanowisko Skarżącego, że kontaktowanie się ze świadkami strony przeciwnej może rodzić uzasadnione wątpliwości natury etycznej. Zdaniem Sądu radca prawny ma prawo do kontaktowania się z osobami, które zamierza powołać na świadków w celu ustalenia czy posiadają wiedzę w sprawie, będącej przedmiotem postępowania sądowego. Do takiej sytuacji należy odnosić powołane przez Rzecznika wytyczne dotyczące zastępstwa procesowego w międzynarodowym arbitrażu przyjęte przez Radę Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawników (International Bar Association IBA) z dnia 25 maja 2013 r. W przedmiotowej sprawie należy mieć na uwadze stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w orzeczeniu z dnia 23 listopada 1968 r. w sprawie RAD 15/68. Radca prawny nie powinien wdawać się w rozmowę ze świadkami na temat sprawy przed rozprawą w celu wpłynięcia na jego zeznania. Rzecznika Dyscyplinarnego nie przeprowadził postępowania wyjaśniającego na okoliczność nakłaniania lub też sugerowania przez radcę prawnego [REDAKTED] złożenia zeznań określonej treści. Za niedopuszczalne należy uznać pouczenie świadków przez radcę prawnego o treści zeznań lub wpływanie na zeznania świadków w inny sposób. Wobec kwestionowania przez Skarżącego prawdziwości wyjaśnień radcy prawnego, przeprowadzone przez Rzecznika postępowanie należy uznać za niewystarczające. Potwierdzenie przez [REDAKTED] Kanclerza Uczelni na rozprawie w dniu 8 lutego 2019 r. celu spotkania również nie jest wystarczające. Z przedłożonego przez [REDAKTED] protokołu rozprawy z dnia 8 lutego 2019 r. w sprawie o sygn. akt: [REDAKTED], wynika, iż świadek [REDAKTED] zeznał, iż spotkanie odbyło się w jego biurze w marcu lub kwietniu 2018 r. i „była prośba aby spotkanie było nagrywane” (karta 94). Rzecznik Dyscyplinarny winien zwrócić się do [REDAKTED] w celu ustalenia czy spotkanie było nagrywane i ewentualnego udostępnienia nagrania. Ponieważ Rzecznik Dyscyplinarny ustalił, iż w spotkaniu, poza kanclerzem i radcą prawnym, uczestniczyły jeszcze trzy osoby, powołane na świadków przez stronę przeciwną, to zasadne był pozyskanie od nich informacji na temat przebiegu spotkania. Z protokołu rozprawy z dnia 29 listopada 2018 r., wynika, iż świadkowie [REDAKTED]

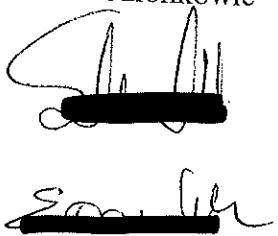
██████████ i ██████████ nie zeznawali na okoliczność przebiegu spotkania, które odbyło się z udziałem Kanclerza Akademii ██████████ w ██████████ i radcy prawnego ██████████. Zdaniem Sądu, w toku ponownego rozpoznania sprawy Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego winien wyjaśnić, czy radca prawny ██████████ podczas spotkania ze świadkami zawnioskowanymi przez stronę przeciwną sugerował lub wpływał na treść ich zeznań przed sądem.

Zdaniem Sądu Dyscyplinarnego, wnioski Skarżącego zawarte w odwołaniu, należy uznać za niezasadne z punktu widzenia formalno-prawnego. Z przyczyn wyżej wskazanych brak jest podstaw do przekazania skargi Głównemu Rzecznikowi Dyscyplinarnemu. Sąd w pełni podziela stanowisko Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, wyrażone na rozprawie w dniu 18 września 2019 r., iż w niniejszej sprawie nie zachodziły przesłanki określone w Kodeksie postępowania karnego, uzasadniające wyłączenia Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Gdańsku. Sąd Dyscyplinarny wskazuje, iż zakres jego kompetencji określają przepisy ustawy o radcach prawnych i nie jest on umocowany do odwołania radcy prawnego z funkcji zastępcy rzecznika dyscyplinarnego. W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w Gdańsku Rzecznik Dyscyplinarny prowadził postępowanie zgodnie z obowiązującą procedurą, która nie przewiduje przesyłania dokumentów na etapie przed wszczęciem dochodzenia osobie, która zawiadomiła rzecznika dyscyplinarnego o popełnieniu przez radcę prawnego deliktu dyscyplinarnego. Jak słusznie podniósł Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 24 stycznia 2017 r. w sprawie SDI 79/16 „Kwestia uprawnienia do złożenia wniosku o ukaranie i do oskarżania w postępowaniu przed okręgowym sądem dyscyplinarnym jest w ustawie z 1982 r. o radcach prawnych unormowana w sposób wyczerpujący. Nie przewiduje się w niej wszczęcia postępowania przed sądem dyscyplinarnym przez pokrzywdzonego występującego w roli oskarżyciela subsydiarnego, ani też w ogóle wnoszenia aktu oskarżenia jako pisma wszczynającego postępowanie przed sądem dyscyplinarnym. Pismem tym jest wniosek o ukaranie.”

Wskazując na powyższe Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł jak w sentencji.

Na podstawie art. 426.§1. Kodeksu postępowania karnego w związku art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, niniejsze postanowienie jest ostateczne i nie podlega zaskarżeniu.

Członkowie

Przewodniczący

